

Sygn. akt I CSK 579/18

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa A. P.

przeciwko S. D.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 lipca 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 19 kwietnia 2018 r., sygn. akt I AGa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanego
do rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 kwietnia 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację pozwanego S. D. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Gospodarczego w R. z dnia 7 listopada 2017 r., którym została zasądzona na rzecz powoda A. P. kwota 1 069 328,56 złotych z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania, oddalając powództwo w pozostałym zakresie. Sąd drugiej instancji podzielił ustalenia faktyczne i oceny prawne Sądu Okręgowego, zgodnie z którymi powodowi należał się zwrot wydatków związanych z inwestycją w postaci budowy nowego obiektu na gruncie oddanym w dzierżawę, w związku z rozwiązaniem umowy dzierżawy.

W skardze kasacyjnej pozwany zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie zaskarżonym wyrokiem przepisów prawa materialnego, tj. art. 65 § 1 i 2 oraz art. 56 k.c. w związku z § 2 ust. 5 i 6 umowy zawartej między stronami dnia 1 października 2002 r. przez błędną wykładnię postanowień umowy i w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie powołanego przepisu; art. 676 w związku z art. 694 k.c. przez wadliwe zastosowanie tych przepisów; art. 353¹ w związku z art. 65 § 1 i 2 k.c. oraz art. 56 k.c. w związku z § 2 pkt 5 i 6 tej samej umowy przez niezastosowanie przepisu, statuującego granice swobody kontraktowej, jak też tych samych przepisów w związku z art. 676 k.c. „przez przemieszanie reżimów odpowiedzialności umownej”. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie uchylenie także wyroku Sądu pierwszej instancji; w każdej sytuacji rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. i sformułował w bardzo szczególny sposób cztery zagadnienia prawne, które potem uzasadniał na tle szeroko cytowanych orzeczeń Sądu Najwyższego i wywodzonego z nich własnego poglądu. Pierwsze z zagadnień dotyczy interpretacji postanowienia umowy stron odnosząc się do

amortyzacji budynków. Skarżący uważa, że w tym względzie należy odwołać się do przepisów dotyczących rachunkowości i księgowości, do czego jednak brak wystarczających podstaw. Treść umowy prezentuje się jako jasna w podniesionej kwestii, a rzeczywista amortyzacja odnosi się do faktycznego zużycia budynków. Trudno na podstawie umowy twierdzić, że chodzi tu o księgowo pomniejszenie wartości środków trwałych. Kwestie dotyczące rachunkowości jawią się jako odmienne, zwłaszcza wartość księgowa środka trwałego nie musi odpowiadać jego wartości rzeczywistej, rynkowej. Zastosowanie wykładni art. 65 k.c., tak jak uczyniły to Sądy w toku instancji należy uznać za zasadne, wskazując na bardziej potoczne rozumienie amortyzacji.

Drugie i trzecie zagadnienie odwołuje się do art. 676 k.c., przy czym zaskarżony wyrok oraz wyrok Sądu pierwszej instancji uznają za podstawę *ad rem* przede wszystkim postanowienia umowy i na jej tle dokonywana jest interpretacja. Odwołanie się Sądu Apelacyjnego do art. 676 k.c. nie stanowi głównego argumentu w sporze, pełniąc raczej rolę pomocniczą, jako jeden z argumentów potrzebnych do uzasadnienia wyroku. Trudno za błąd dyskwalifikujący orzeczenie uznać stanowisko, że nakłady najemcy powinny zostać rozliczone po zakończeniu stosunku umownego.

Czwarte zagadnienie jest mało zrozumiałe. Dokonując wykładni umowy traci na znaczeniu ogólna zasada ciężaru dowodu. Skoro obie strony przedstawiły swoje stanowiska w toczącym się procesie, to na obu spoczywał obowiązek dowiedzenia swoich racji przez posłużenie się właściwą argumentacją. Sąd rozstrzygał natomiast spór między stronami prawidłowo go rozważając wokół zawartej umowy, na podstawie kryteriów przyjmowanych na gruncie art. 65 k.c., który to przepis ma bardzo obszerne orzecznictwo i piśmiennictwo, a więc i ustalone kryteria wykładni.

Sformułowanie zagadnień prawnych, o które chodzi w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nie polega na tym, aby ich przedstawienie zagmatwać, a następnie obszernie uzasadniać, stosując wybrane, dogodnie zdaniem piszącego orzeczenia sądowe przez ich obszerne cytowanie. Należy w miarę precyzyjnie wskazać, na czym polega problem prawny, czy był dotąd roztrząsany w orzecznictwie, jakie są na jego temat poglądy i następnie, które stanowisko się wybiera i dlaczego. Jak również

przez wskazanie, jakie udzielenie odpowiedzi ma znaczenie dla rozwoju prawa, realizując w ten sposób publicznoprawny charakter skargi kasacyjnej oraz jakie znaczenie ma odpowiedź dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy. Przez sposób sformułowania przedstawionych zagadnień w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania uzyskuje się w rezultacie to, że w niniejszej sprawie ma się do czynienia z tak ogólnie zaprezentowanymi problemami prawnymi, iż nawet pozytywna na nie odpowiedź, będąca po myśli skarżącego pozwala wątpić, w jakim stopniu może mieć ona znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Pod koniec uzasadnienia skargi pozwany dodatkowo wnosi o jej przyjęcie ze względu na wątpliwości, które ma odnośnie do „kwestii skutków cywilnoprawnych dla wysokości zasądzonej kwoty, okoliczności nie wykazania wystawienia faktury VAT przez usługodawcę [powoda], który dochodzi roszczeń z umowy”, a ponadto chciałby wiedzieć, czy wtedy gdy potrzebna jest faktura VAT, jak w niniejszej sprawie, roszczenie usługodawcy w zakresie kwoty brutto może być oceniane przez sąd „przez pryzmat” art. 5 k.c., co w razie odpowiedzi pozytywnej mogłoby wpłynąć na częściowe oddalenie powództwa. Jednak pełnomocnik skarżącego nie wyjaśnił, na jakiej podstawie miałyby być rozstrzygane te dodatkowe pytania, skoro, jak sam pisze miałyby się to odbywać „poza sformułowanymi zagadnieniami”. Czy to znaczy, że ma się rozważać te zagadnienia „poza wszelkim trybem”? Odnosząc się więc tylko do przesłanek wynikających z powołanego przez skarżącego art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. należy uznać, że nie zostały one przekonująco uzasadnione we wniosku i stanowią zbyt słabe argumenty, aby powtórnie rozpatrywać prawomocnie zakończoną sprawę w postępowaniu nadzwyczajnym ze skargi kasacyjnej.

W tej sytuacji należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak na wstępie.

